

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА РЕСУРСНОЇ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ У ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Дяченко Л.І.

Україна, м. Львів, Національний лісотехнічний університет України

В статье представлены результаты комплексной оценки ресурсного обеспечения рекреационной сферы регионов Украины и определено возможности развития рынка рекреационных услуг в Херсонской области.

Розвиток ринку рекреаційних послуг базується на використанні природних, історико-культурних, трудових ресурсів, а також об'єктів інфраструктури, тому об'єктивною передумовою прийняття стратегічних рішень щодо розвитку рекреаційної індустрії в Херсонській області повинна бути оцінка ресурсної забезпеченості регіону.

Методологічним основам аналізу ресурсного забезпечення рекреаційної сфери присвячені праці Антоненко І.Я., Єлозіної О.М., Кирич Н.Б., Дудкіної О.П., Кравціва В.С., Гринів Л.С. На основі аналізу та узагальнення існуючих методичних підходів для проведення комплексної оцінки ресурсної забезпеченості рекреаційної сфери в Херсонській області нами пропонується алгоритм, який включає такі етапи:

1. Установлюється сукупність показників оцінки ресурсної забезпеченості.
2. Серед сукупності регіонів обирається той, для якого значення обраного показника є найбільшим (n_{\max}).
3. Для всіх регіонів розраховуються часткові індекси забезпеченості рекреаційними ресурсами (i_{ij}).

$$i_{ij} = n_{ij} / n_{\max} \quad (1),$$

де n_{ij} - значення j -го показника для i - ого регіону.

4. Визначається індекс ресурсної забезпеченості в розрізі окремих складових ресурсного потенціалу регіону за наступною формулою:

$$I_i = \frac{1}{m} \sum_{j=1}^m i_{ij} \quad (2),$$

де m – кількість показників, що характеризують досліджувальний аспект.

5. Інтегральний індекс ресурсної забезпеченості розраховується як середнє арифметичне індексів ресурсної забезпеченості в розрізі окремих складових ресурсного потенціалу.

6. Визначається місце регіону за інтегральним індексом ресурсної забезпеченості регіону.

В його основу покладено алгоритм розроблений науковцями для комплексної оцінки потенціалу економічної ефективності господарської діяльності [2].

Визначимо сукупність показників, які характеризують забезпеченість регіону рекреаційними ресурсами (табл.2.1).

Таблиця 2.1.

Види і показники оцінки ресурсної забезпеченості регіону

Вид ресурсної забезпеченості регіону	Показники
Забезпеченість природними рекреаційними ресурсами	1. Площа гідроресурсів. 2. Площа земельних ресурсів. 3. Площа лісових угідь. 4. Площа садів регіону.
Забезпеченість історико-культурними ресурсами	1. Кількість архітектурно-містобудівних споруд в регіоні. 2. Кількість сакральних споруд в регіоні. 3. Кількість музеїв та музейних комплексів в регіоні.
Трудоресурсна забезпеченість	1. Забезпеченість трудовими ресурсами дитячих санаторіїв регіону. 2. Забезпеченість трудовими ресурсами оздоровчих закладів регіону. 3. Забезпеченість трудовими ресурсами закладів відпочинку регіону.
Інфраструктурна забезпеченість	1. Забезпеченість регіону дитячими санаторіями. 2. Забезпеченість регіону оздоровчими закладами. 3. Забезпеченість регіону закладами відпочинку

Сформована база показників отримана в результаті аналізу навної статистичної інформації. В сучасних умовах постала необхідність згортання значної кількості аналізованих показників, тому в основу оцінки, на нашу думку, слід покласти метод стандартизації показників, що дозволяє забезпечити порівнюваність різнорідних значень по кожному виду рекреаційних ресурсів регіону та отримати інтегральну величину.

На основі аналізу індексів ресурсної забезпеченості регіону природними, історико-культурними, трудовими ресурсами та об'єктами інфраструктури проведемо комплексну оцінку, яка стане основою визначення можливостей розвитку ринку рекреаційних послуг в регіоні (табл.2.2).

Таблиця 2.2.

Комплексна оцінка ресурсної забезпеченості регіонів України

Області	Індекс забезпеченості регіону природними рекреаційними ресурсами	Індекс забезпеченості регіону історико-культурними ресурсами	Індекс трудових ресурсів регіону сфери рекреації	Індекс забезпеченості регіону об'єктами інфраструктури	Інтегральний індекс ресурсної забезпеченості регіону	Місце регіону
АР Крим	0,3729	0,4416	0,9531	0,6304	0,5995	1
Вінницька	0,2640	0,3746	0,0454	0,2260	0,2275	13
Волинська	0,5277	0,2886	0,0474	0,1738	0,2594	10
Дніпропетровська	0,2121	0,2139	0,1931	0,2082	0,2068	17
Донецька	0,1340	0,2697	0,3677	0,3154	0,2717	8
Житомирська	0,4150	0,3335	0,0796	0,1713	0,2498	12
Закарпатська	0,3023	0,2791	0,1007	0,2045	0,2217	14
Запорізька	0,2048	0,1760	0,3783	0,5423	0,3253	4
Івано-Франківська	0,2081	0,3635	0,1094	0,1742	0,2138	16
Київська	0,3767	0,5272	0,1366	0,1175	0,2895	6
Кіровоградська	0,1437	0,1319	0,0272	0,0655	0,0921	25
Луганська	0,1680	0,1892	0,2149	0,1301	0,1755	22
Львівська	0,3623	1,0000	0,2141	0,3905	0,4917	2
Миколаївська	0,4194	0,1597	0,2733	0,3706	0,3058	5
Одеська	0,3073	0,3329	0,4477	0,4940	0,3955	3
Полтавська	0,2396	0,2594	0,0347	0,1768	0,1776	21
Рівненська	0,6084	0,2656	0,0761	0,1348	0,2712	9
Сумська	0,2958	0,2160	0,0594	0,0929	0,1660	23
Тернопільська	0,1586	0,3778	0,0487	0,1319	0,1793	20
Харківська	0,2020	0,2774	0,1870	0,1545	0,2052	18
Херсонська	0,2490	0,1842	0,2210	0,3820	0,2591	11
Хмельницька	0,3315	0,3988	0,0405	0,0877	0,2146	15
Черкаська	0,3050	0,2376	0,0899	0,1775	0,2025	19
Чернівецька	0,1270	0,2291	0,0256	0,0923	0,1185	24
Чернігівська	0,5157	0,3827	0,0771	0,1783	0,2884	7

Розраховано за: [1, 3]

Як видно з табл. 2.2, за рівнем ресурсної забезпеченості рекреаційної сфери Херсонська область займає одні з перших позицій. Слід зазначити, що в першу десятку входять практично всі приморські регіони, тому можна стверджувати, що територіальна близькість регіону до морського узбережжя є важливою передумовою

розвитку ринку рекреаційних послуг. Отже, область має найбільші рекреаційні можливості для розвитку водних видів відпочинку, оздоровлення і туризму.

Узагальнюючи результати дослідження, зазначимо, що Херсонська область в достатній мірі забезпечена природними, трудовими ресурсами та об'єктами інфраструктури для того, щоб стати рекреаційним регіоном світового рівня. Ефективне використання наявних рекреаційних ресурсів може істотно підвищити соціально-економічний розвиток області та вплинути на економічне зростання країни в цілому.

Перелік посилань

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. - К.: "Київський університет", 2001. - 395 с.
2. Побурко Я.О., Голуб Г.Г., Сарахман О.М. Комплексна оцінка потенціалу економічної ефективності господарської діяльності в районах і містах обласного значення (Львівська область) // Регіональна економіка. Додаток "Регіони України. Економіко-статистичні порівняння". – 2001. – № 3-4. – С.2 – 8.
3. Санаторно-курортне лікування, організований відпочинок та туризм в Україні: Статистичний бюлетень за 2006/2005. – 99 с.